

2009-08-24
Bilaga 5

Förtydligande av ansvar för läkemedelshantering i ordinärt boende inom Stockholms stad.

Detta förtydligande mellan Stockholms läns landsting och Stockholms stad ska tydliggöra ansvaret beträffande läkemedelshanteringen för personer boende i ordinärt boende.

Hälso- och sjukvårdsnämndens förvaltning, Avdelningen för närsjukvård och äldreförvaltningen inom Stockholms stad vill därför beskriva tillämpningen av Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2000:1, inklusive ändringar) om läkemedelshantering i hälso- och sjukvård för personer boende i ordinärt boende.

Läkemedelshantering för personer boende i ordinärt boende som inte klarar av att själv hantera sina läkemedel

Författningen ska tillämpas inom sådan verksamhet som omfattas av hälso- och sjukvårdslagen (HSL) och tandvårdslagen. Enligt författningen är det verksamhetschefen som har det övergripande ansvaret för att fastställa ändamålsenliga rutiner för läkemedelshanteringen inom verksamhetsområdet. Rutinerna och ansvarsfördelningen ska fastställas i en lokal instruktion för läkemedelshantering.

Enligt författningen kan den som förskriver läkemedel vid förskrivningen behöva ta ställning till om patienten klarar av att själv hantera sina läkemedel. Om förskrivaren bedömer att patienten inte klarar det, bör ställningstagandet dokumenteras i patientjournalen. I de fall där förskrivaren bedömt att patienten själv inte kan ansvara för sin läkemedelsbehandling och gjort en journalanteckning om detta har landstingets primärvård/hemsjukvård ansvar för att den enskilde får sina läkemedel på ett betryggande sätt.

Enligt regelboken för husläkarverksamhet skall samtliga patienter inskrivna i hemsjukvården få en årlig läkemedelsgenomgång.

Läkemedelshantering omfattar enligt författningen ordination, iordningställande, administrering, rekvisition och förvaring av läkemedel. Ansvaret för läkemedelshanteringen i det enskilda fallet åligger sjuksköterskan i enlighet med författningen.

De fastställda rutinerna ska säkerställa att den enskildes läkemedel hämtas från apotek på ett betryggande sätt, att fördelning i dosett säkerställs samt att den enskilde får nödvändig hjälp med sitt läkemedelsintag. Ansvaret för detta åvilar den huvudman som har ansvaret för hälso- och sjukvården i ordinärt boende.

Distriktsköterskan/sjuksköterskan i primärvården/hemsjukvården kan genom delegering överlåta delar av läkemedelshanteringen till personal inom den egna organisationen eller till personal tillhörande annan huvudman. I det senare fallet ska primärvården/hemsjukvården komma överens med respektive stadsdelsförvaltning och privat hemtjänstutförare om det är möjligt att delegera vissa delar av läkemedelshanteringen genom t.ex. ersättning. Detta förutsätter att personen har insatser från kommunen och vid den tidpunkt som den delegerade hälso- och sjukvårdsuppgiften ska utföras. Överenskommelser om ekonomisk ersättning sker lokalt.

Läkemedelshantering för personer boende i ordinärt boende som själv ansvarar för sina läkemedel

Det kan förekomma att personer i ordinärt boende har hemsjukvård som inte omfattar läkemedelshantering. Den enskilde ansvarar själv för sina läkemedel men kan behöva hjälp med att hämta läkemedlen från apoteket och/eller att öppna förpackningen. I sådana fall är läkemedelshanteringen att betrakta som egenvård. Apoteksärenden kan då vid behov ingå i beslut om bistånd.

Egenvård

Socialstyrelsens föreskrift och allmänna råd för egenvård ska tillämpas.